

Danmark

Bilag til en samlet energipolitik for Europa

Uddybende og supplerende danske forslag:

Energieffektivisering

Med henblik på at reducere afhængigheden af import af energi og samtidig opfylde miljømålene skal der fastsættes en bindende energisparemålsætning på 1,15 pct. årligt for EU som helhed og for de enkelte medlemslande frem til 2017. Medlemslandene skal i nationale energihandlingsplaner redegøre for, hvordan den samlede energisparemålsætning ventes fordelt på de enkelte sektorer. Det vil være ambitionen at fastholde denne målsætning frem til 2025. Forslaget skal gennemføres ved at gøre den eksisterende vejledende energisparemålsætning i EU bindende jfr. direktiv (2006)32. Potentialet for energieffektiviseringer er formentlig væsentlig større end de af Kommissionen angivne 20 pct.

Produkter

Der er behov for en styrket indsats i EU for at fremme mere energieffektive produkter. Danmark foreslår:

- en hurtig og ambitiøs indførelse af minimumsnormer for energieffektiviteten for en række produkter (bl.a. hvidevarer, motorer, pumper, kedler, computere, TV, opladere) inden for rammerne af Eco-design direktivet. Som et særligt indsatsområde bør det stigende standby forbrug begrænses gennem fastsættelse af et maksimumskrav på 1 Watt for de fleste produkters standby forbrug. I husholdningerne udgør standby forbruget i dag mere end 10 % af elforbruget;
- en forbedret og udvidet energimærkning. Det gældende rammedirektiv om energimærkning skal udvides til omfatte flere produkter, og de gældende mærkningskrav skal strammes op, så ordningen i højere grad fremmer de bedste produkter på markedet.

Bygninger

Gennem opstramning og fuld implementering af EU-direktivet om bygningers energimæssige ydeevne kan der opnås store omkostningseffektive besparelser. Danmark foreslår:

- kravene i forbindelse med renovering af eksisterende bygninger bør strammes (mindre bygninger bør omfattes af kravene). Der bør indføres energieffektivitetskrav i forbindelse med udskiftning af forskellige bygningsdele som f.eks. tag, vinduer og kedler;
- der bør i EU indføres fælles målsætninger for energiforbruget i nye bygninger (fastsat i forhold til de forskellige klimaforhold i EU-landene). Disse målsætninger bør løbende strammes med henblik på, at alle nye bygninger i løbet af en årrække bliver lavenergi-bygninger;
- med henblik på at fremme realiseringen af de store energibesparelsesmuligheder specielt i de nye medlemslande bør der etableres bedre finansieringsordninger inden for de eksisterende økonomiske rammer. I denne forbindelse bør det undersøges, om der kan skabes bedre muligheder indenfor rammerne af Den Europæiske Investeringsbank, EIB.

Transport

Transport udgør en særlig udfordring. En omkostningseffektiv indsats forudsætter, at der iværksættes fælles EU-virkemidler. Danmark foreslår:

- EU bør gennem ambitiøse aftaler med bilindustrien og direkte regulering m.v. fastsætte minimumskrav til nye person- og varebilers energieffektivitet (længere på literen). I forhold til den nuværende frivillige aftale med bilindustrien, som indeholder en målsætning om, at brændstofforbruget skal bringes ned til 140 g. CO₂/km og EU's målsætning om 120 g. i 2010/12, bør en langsigtet målsætning være højest 100 g. CO₂/km i 2020. Det vil betyde meget betydelige reduktioner i brændstofforbruget.
- EU bør parallelt hermed indføre krav om begrænsning af dæks rullemodstand. Det er vurderingen, at dette i sig selv kan reducere energiforbruget med op til 5 %.
- EU bør undersøge muligheden for at indgå aftaler om øget energieffektivitet inden for sø- og lufttransport.

Vedvarende energi

Danmark foreslår:

- der skal fastsættes en målsætning om, at 15 pct. af energiforbruget i hele EU skal komme fra vedvarende energikilder i 2015. Danmark foretrækker bindende mål under fuld respekt for det enkelte medlemslands muligheder.
- Før 2015 skal der træffes beslutning om fastsættelse af en ny målsætning for 2025. Målet skal være mindst 20 pct. og op til 25 pct. afhængig af den teknologiske udvikling.

Markedsbaserede ordninger

Danmark foreslår:

- At Kommissionen undersøger de mest omkostningseffektive virkemidler til fremme af VE og energieffektivisering og udarbejder en best practice guideline for medlemsstaterne. Herunder undersøges mulighederne for fremme af VE og energieffektivisering ved etablering af markeder i Europa for energisparebeviser og VE-beviser. Sådanne markeder forudsætter forpligtende mål for fremme af VE og energieffektivisering.

Indre marked for el og gas

Danmark foreslår at eksisterende regler implementeres mere konsekvent:

- reglerne i det indre marked skal strammes op og videreudvikles for at forbedre konkurrencen og infrastrukturen.

For at styrke konkurrencen og forsyningssikkerhed for el og naturgas yderligere foreslås:

- at solidariteten omkring gasforsyningen skal forstærkes;
- at Kommissionen opfordres til at fremlægge en plan for udbygning af el- og gasnettene i Europa, eventuelt baseret på regionale udbygningsplaner, så forsyningssikkerhed og mulighed for handel forbedres;
- at Kommissionen udarbejder et oplæg til en handlingsplan for udbygning af havvindmølleparker i EU-havområder og en tilhørende plan for udbygning med el-infrastruktur;

- fortsat finansiel støtte fra EU gennem programmet for transeuropæiske net og opfordring til Den Europæiske Investeringsbank, EIB, til at undersøge mulighederne for at udbygge sin långivning til energinfrastrukturene i EU;
- at der vedtages yderligere tiltag til at sikre en effektiv, fri og ikke-diskriminerende adgang til el- og gasnettene. Der stilles krav om en ejermæssig adskillelse mellem driften af de overordnede el- og gasnet og de konkurrenceudsatte aktiviteter. Dette vil give incitamentet til at udbygge nettene;
- at der vedtages regler, der mere effektivt sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder har tilstrækkelig politisk uafhængighed og kompetence til at sikre, at markedet fungerer optimalt;
- at reglerne for håndtering af den grænseoverskridende handel med el og gas harmoniseres yderligere. Der er behov for mere detaljerede fælles tekniske regler for adgang til benyttelse af den del af infrastrukturen, som går på tværs af grænserne, og
- en europæisk tilsynsmyndighed med beføjelser, der understøtter en effektiv grænseoverskridende handel med el og gas.

Med henblik på at sikre øget solidaritet og forsyningssikkerhed på gasområdet foreslås:

- fælles, harmoniserede krav til gaslagre, så alle medlemslande forpligtes til at have et vist minimum af lagerkapacitet.
- harmoniserede krav vedrørende udbredelse og anvendelse af kontrakter med kunder der med meget kort varsel kan skifte til andre brændsler. Forsyningen af disse kunder kan derfor afbrydes i tilfælde af forsyningskrise, hvorved gasefterspørgslen reduceres;
- mulighed for større fleksibilitet i gasproduktionen, så den hurtigt kan øges under en forsyningskrise.

Måltrettet forskningsindsats og teknologisk udvikling

Danmark foreslår:

- at midlerne til forskning og udvikling af vedvarende energi og energieffektivisering fordobles i forbindelse med midtvejsgennemgangen af budgettet for 2007-13 og næste budgetperiode.
- at forskningsmidlerne udbydes i åben konkurrence, så der kan opstå konkurrerende forskningsmiljøer til fremme af effektivitet og omstillingsevne og dermed EU's muligheder for at få en global førerposition, når det gælder udvikling af nye energiteknologier
- at europæiske teknologiske platforme på energiområdet inden for det 7. rammeprogram især etableres på områder, hvor Europa har et særligt potentiale for at fremme nye energiteknologiske løsninger hvad angår energieffektivisering og VE;
- at et nyt Europæisk Teknologisk Institut baseres på netværk mellem universiteter/forskningsinstitutioner med den højeste kompetence inden for uddannelse, forskning og innovation og søges udnyttet til fremme af europæisk samarbejde på energiområdet. Samarbejdet inden for instituttet bør i første omgang koncentreres om meget få områder, hvor nye netværk skønnes at give den største europæiske merværdi;
- at investeringer i ny energiforsyning og energieffektive løsninger i de 10 nye EU-lande kan fremmes gennem en kombination af forskellige støtteordninger, f.eks. en kombination af udviklings- og demonstrationsmidler med strukturfondsmidler;
- at der forskes i muligheder for afvikling af olieafhængigheden specielt for transportsektoren.

Med henblik på at mindske transportsektorens afhængighed af olie og udledning af CO₂ foreslås,

- at EU etablerer en langsigtet strategi for udviklingen og anvendelsen af 2. generations biobrændstoffer baseret på en grundig analyse af deres potentiale. Strategien skal sikre en øget vægt på teknologiudviklingen samt varetagelse af miljøhensyn og omkostningseffektivitet i såvel produktion og distribution som anvendelse af biobrændstofferne.

Samlede energihandlingsplaner og indførelse af en konsekvensvurderingsmekanisme

En konsistent og omkostningseffektiv tilgang i landenes bidrag til opnåelsen af EU's energipolitiske mål er afgørende for gennemslaget af en samlet EU-energi politik. Danmark foreslår derfor,

- at landene forpligtes til at udarbejde samlede 3-årige energihandlingsplaner, hvori angives det respektive lands fulde bidrag til opfyldelsen af den fælleseuropæiske energipolitiske strategi, herunder indsatsen for fremme af energibesparelser og vedvarende energi.
- at der i EU's energipolitik indarbejdes en mekanisme, hvorefter kvantitative og kvalitative EU-målsætninger samt instrumenter til at opnå disse kun vedtages/anvendes efter, at deres hensigtsmæssighed er fastslået ved grundige konsekvensvurderinger;
- at målsætninger og instrumenter underkastes regelmæssig, grundig evaluering.

EU's eksterne energirelationer

Danmark vil i udviklingen af en ekstern EU-energi politik særligt lægge vægt på følgende aspekter:

- en sammenhængende tilgang til de interne og eksterne energiudfordringer, såvel politisk som institutionelt. Centrale prioriteter som velfungerende markeder, diversificering, energieffektivisering, vedvarende energi, udvikling af nye og bedre energiteknologier samt klimaindsats må systematisk indgå i EU's dialog med tredjelande, såvel producent- som forbrugerlande. Markedsprincippernes udbredelse vil samtidig modvirke den geo-strategiske politisering af energiområdet;
- fremme af kampen mod de globale klimaforandringer bl.a. ved fokus på reduktion af CO₂-udledninger og andre miljøskadelige stoffer, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd om opnåelse af 2-grader målsætningen;
- styrkelse af EU's tilgang til og samarbejde med Rusland med Energicharteret som referencepunkt, EU's naboer indenfor rammerne af Naboskabspolitikken, især med vægt på energieffektivitet, samt til Kaukasus og Centralasien og samarbejdet i Østersøregionen;
- styrket samarbejde med centrale producent- og transitlande, særligt i Mellemøsten, Afrika og Latinamerika;
- styrket samarbejde med centrale forbrugerlande, særligt Kina, Indien, Japan og USA.
- styrket og systematisk inddragelse af relevante europæiske økonomiske/kommercielle aktører i dialogen med tredjelande med henblik på at fremme og udbrede miljøvenlige og energieffektive løsninger og teknologier;
- styrkelse af de internationale energiorganisationer.